

Nr 271.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 29 maj 1912.
> > > i Andra kammaren den 29 maj 1912.

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående expropriation i vissa fall af torp och andra lägenheter å rekognitionsskogshemman m. m.

(Lagutskottets utlåtande nr 67.)

Till Konungen.

I en vid innevarande års riksdag väckt motion hafva enskilda motionärer hemställt, bland annat, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t anhålla om framläggande af förslag till en lagstiftning, hvarigenom åborna på torp och andra lägenheter å rekognitionsskogshemman skulle tillerkännas samma rätt att sitta odrifna, som tillkommer åbo på under bruk skatteköpt hemman.

Lägenhetsinnehafvarna på rekognitionsskogshemmanen hafva i de flesta fall en särdeles otrygg ställning. Den, som uppfört torp och verkställt odlingar å en rekognitionsskog, kan icke förskaffa sig någon tryggad besittningsrätt till den sålunda uppkomna lägenheten. Endast för den händelse, att vederbörande innehar lägenhet med stubbe- eller röjselrätt, äger han rätt att därå kvarsitta, i annat fall är han beroende af ägarens godtycke. Af sådan anledning kan det numera inträffa, att en innehafvare af lägenhet å rekognitionsskogshemman, äfven om hans föfäder under flera generationer efter hvarandra brukat samma lägenhet

under sådana omständigheter, att, för den händelse lägenheten icke legat å rekognitionsskog, en tryggad besittningsrätt för dem skulle hafva uppstått, skall kunna se sig tvingad att afträda lägenheten till hemmansägarens fria disposition. Att ett dylikt förhållande, särskildt när en lägenhet lång tid innehafts af medlemmar af samma släkt, skall framstå såsom en obillighet, ligger i öppen dag.

Motionärernas yrkande, att — på samma sätt som genom kungl. brefvet den 23 september 1747 åborna å de under bruk skatteköpta hemmanen tillförsäkrats att få sitta kvar på hemmanen, så länge de fullgjorde sina skyldigheter — äfven ifrågavarande lägenhetsinnehafvare böra tillerkännas rätt att tills vidare sitta odrifna på de af dem innehafda lägenheterna, finner Riksdagen så till vida vara värdt beaktande, att ett tryggande, där så ske kan, af ifrågavarande lägenhetsinnehafvares besittningsrätt synes både ur lägenhetshafvarnes egen och samhällets synpunkt vara synnerligen önskvärdt. Uppenbart är dock, att, om åtgärder må kunna vidtagas för att på ett eller annat sätt skydda ifrågavarande lägenhetsinnehafvare i deras besittning, nämnda åtgärder måste blifva i hög grad beroende af den rätt, hvarmed vederbörande innehafva lägenheten i fråga, hvarjämte hänsyn synes böra tagas äfven till den tidrymd och öfriga omständigheter, hvarunder sådan rätt utöfvats.

Det synes därför vara angeläget, att en noggrann utredning kommer till stånd, ej mindre angående antalet och beskaffenheten af sådana torp och lägenheter, som i motionen afses, samt de villkor, under hvilka de innehafvas, än äfven huru innehafvarne genom lagstiftningen må kunna, alltefter förhållandena i olika fall, tryggas i besittningsrätten till samma lägenheter.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning rörande antalet och beskaffenheten af de å rekognitionsskogshemman befintliga lägenheter jämte de villkor, å hvilka dessa innehafvas, äfvensom i hvad mån och på hvad sätt innehafvarne af dylika lägenheter må kunna tryggas i besittningsrätten till desamma, samt för Riksdagen framlägga de förslag, hvartill denna utredning må kunna föranleda.

Stockholm den 29 maj 1912.

Med undersätlig vördnad.